

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ สิ่งแวดล้อมใน ชุมชน เพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี

Factors Affecting the Participation in Environment Management in Community, Petchpathum Community, Pathumthani Province.

นันทน์นัส วงษ์พานิชอักษร*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ ประชาชนในชุมชนเพชรปทุม จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี ทั้งการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การได้รับผลประโยชน์ การติดตามและการประเมิน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี มีปัจจัยดังต่อไปนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและระดับรายได้

มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม โดยปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ และอายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม สำหรับปัจจัยด้านการสนับสนุน ประกอบด้วย ความร่วมมือภาคประชาชน ความร่วมมือภาครัฐบาล และความร่วมมือภาคเอกชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม

3. การกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดถูกกำหนดจากชนชั้นนำในองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

4. การกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ การกำหนดนโยบายเพื่อการกระจายและจัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างลงตัวจนเป็นที่พอใจกับทุกกลุ่ม

5. นักการเมืองระดับชาติได้เข้ามามีบทบาทต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเนื่องจากฐานะคະແນนเสี่ยงและผลประโยชน์ต่างๆ ของนักการเมืองระดับชาติและนักการเมืองท้องถิ่นมีความทับซ้อนและเกี่ยวพันกัน

*คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี 2556

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม/การจัดการสิ่งแวดล้อม/ชุมชน เพชรบูรณ์

Abstract

The research aims to study factors affecting people participation in environment management, Petchpathum community, Pathumthani province. The sample of this study was 300 people in Petchpathum community. The data were collected by questionnaires and analysis by SPSS. The data analyzed were presented in frequency, percentage, mean, standard deviation and f-test [one way ANOVA] with the statistically significant difference at .05.

The study results showed that:

1. People participation level in environment management in Petchpathum community, Muang district in Pathumthani provinces, including planning, decision making, management, benefits, monitoring assessment were in the moderate level.
2. Factors affecting people participation level in environment management in Petchpathum community, Muang district in Pathumthani province found that personal factors were consist of marital status, education level, occupation and income level affecting people participation level in environment management in Petchpathum community. By personal factors in gender and age were not affected to participation level in environment management in Petchpathum community. By support factors was consist of people cooperation, government cooperation and public cooperation have affected in environment

management in Petchpathum community.

3. Policy determination of provincial administration organization was determined from the high society in provincial administration organization that administration section and legislation section of provincial administration organization.

4. Policy determination of provincial administration organization was decentralization and benefit allocation to members of provincial administration organization council when all was done with every group.

5. National Politician has the role towards provincial administration organization due to vote of confidence and the other benefits of national and local politicians have overlapping and supporting each others.

Keyword: Factors Affecting the Participation/ Environment Management/ Community, Petchpathum

บทนำ

ปัจจุบันในกระแสโลก มีการปฏิวัติทางด้านความรู้ และประสบการณ์มากมายในการจัดการสิ่งแวดล้อมความรู้ และประสบการณ์เหล่านี้ จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการร่วมมือกันสร้างกระบวนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยประชาชนและชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ตลอดจนกลุ่มองค์กรต่างๆ กลุ่มเอ็นจีโอ เป็นต้น โดยมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมอย่างต่อเนื่อง มีการขยายแหล่งทรัพยากรของชุมชน ซึ่งจะต้องมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นการจะเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

ในทุกๆ ด้านนั้นจำเป็นจะต้องมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ซึ่งจะทำให้สมาชิกชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันจะนำไปสู่ชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ซึ่งกระแสโลกนี้ก็ส่งผลกระทบต่อและมีอิทธิพลอย่างยิ่งกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

กระแสโลกหรือโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองปรากฏการณ์ของสังคมโลกที่เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในส่วนหนึ่งของโลก ส่งผลกระทบต่ออันรวดเร็วต่อส่วนอื่นๆ ของโลก โลกาภิวัตน์เกิดจากรูปแบบพื้นฐานของการเคลื่อนย้ายทุนในเศรษฐกิจโลก คือ

- ทุนมนุษย์ (เช่นการอพยพเข้าเมือง การย้ายถิ่น การอพยพจากถิ่นฐาน การเนรเทศ ฯลฯ)
- ทุนการเงิน(เช่นเงินช่วยเหลือ สินเชื่อและการกู้ยืม ฯลฯ)
- ทุนทรัพยากร (เช่นพลังงาน โลหะสินแร่ ฯลฯ)
- ทุนอำนาจ (เช่น กองกำลังความมั่นคง กองกำลังติดอาวุธ ฯลฯ)

นอกจากนี้โลกาภิวัตน์ยังสัมพันธ์กับระดับท้องถิ่น เช่นเดียวกัน การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนทั้งระบบนิเวศน์ เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรมและการศึกษาล้วนได้รับอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งสิ้น โดยมุ่งเน้นการทำให้ชุมชนน่าอยู่และยั่งยืน โดยให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี ถือเป็นพื้นที่หนึ่งที่เป็นพื้นที่ตัวอย่างในการวิจัยและมีการประสบปัญหาบางประการ ดังกล่าวจากทั้งหมด เราจึงต้องสร้างกระบวนการกลุ่มเพื่อระดมปัญหาและหาทางออกร่วมกัน พลิกชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำและร่วมกันรับประโยชน์กันในระหว่างชาวบ้านในชุมชน ทั้งจากเครือข่ายชุมชนและสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนต่างๆ ตลอดจนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาส่งเสริมร่วมวางแผน คิด และทำให้เกิดเป็นรูปธรรม เพื่อสามารถขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นได้

และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งเขตในระยะยาว เป็นการทำให้ชุมชนอยู่ได้ด้วยจิตสำนึกที่จะต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

1. ด้านพื้นที่การศึกษา ศึกษาเฉพาะชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี
2. ด้านเนื้อหา เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในเรื่องการเข้าร่วมวางแผนประชุม การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินการ การร่วมได้รับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผลต่อโครงการและกิจกรรมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาซึ่งการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรชุมชนเพชรปทุมมีเป็นจำนวนมาก จึงจะมุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากความสัมพันธ์ของคนในชุมชนอยู่กันในกลุ่มเครือญาติ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 7 โชน ซึ่ง 7 โชนนั้นจะมีผู้นำโชนละ 1 คนซึ่งสามารถแจกแบบสอบถามได้สะดวกในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรไว้ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ/อายุ สถานภาพ/ระดับการศึกษา/อาชีพ และระดับรายได้เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านการสนับสนุนแบ่งได้ทั้ง 3 ส่วนคือความร่วมมือภาคประชาชน ความร่วมมือภาครัฐบาลและความร่วมมือภาคเอกชน

ตัวแปรตาม(Dependent Variables)คือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุมแบ่งได้ทั้ง 5 ด้านคือการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ การได้รับผลประโยชน์ การติดตามและการประเมินผล

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพระดับการศึกษาอาชีพ และระดับรายได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุน ประกอบด้วยความร่วมมือภาคประชาชน ความร่วมมือภาครัฐบาล และความร่วมมือภาคเอกชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพชรปทุม อ.เมืองปทุมธานี

กรอบความคิด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องมีอิสระในการดำเนินการบริหารองค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการตัดสินใจ การบริหารงบประมาณ บุคลากรและการจัดบริการสาธารณะต่างๆ ฐานคิดในประการนี้มีความเชื่อว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นรวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่นนั้นมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องลดลักษณะของความเป็นราชการและลดการรวมศูนย์อำนาจจากส่วนกลางให้หน่อยลง

ระเบียบวิธีวิจัย

การกระจายอำนาจด้านการคลัง มีวิธีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเช่นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary study) เป็นการศึกษาผ่านการรวบรวมเอกสารและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกระจายอำนาจด้านการคลัง ซึ่งแหล่งข้อมูลดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของงานวิจัยเอกสารทางวิชาการฯลฯ

2. การศึกษาข้อมูลภาคสนาม(Field study)

ดำเนินการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่โดยวิธีการต่างๆเช่นการสัมภาษณ์ข้าราชการท้องถิ่น รวมถึงประชาชนและภาคสังคมต่างๆที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการศึกษา

มี 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 300 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.3 ระดับรายได้ 7,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.0 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 32.0 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 52.3 ช่วงอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 35.7 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรชั้นต้น คิดเป็นร้อยละ 42.3

ส่วนที่ 2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี โดยภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และการจำแนกเป็นรายระดับพบว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.50 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.68 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.6 ด้านการวางแผนของประชาชนของประชาชนในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.56 และด้านการตัดสินใจของประชาชนในการจัดการชุมชนอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.54 และทางด้านปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ซึ่งประกอบด้วย ด้านความร่วมมือภาคเอกชน NGOs อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.61 และด้านความร่วมมือภาคประชาชนอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 3.79 ส่วนทางด้านความร่วมมือภาครัฐบาลอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.5

ส่วนที่ 3.การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านภูมิหลังกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี มีดังนี้

1.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า สถานภาพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.050*)

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.043*)

1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับรายได้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า ระดับรายได้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.004*)

1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.210)

1.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างอายุกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.250)

1.6 การเปรียบเทียบความแตกต่างอายุกับการ

มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า อาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.004*)

สมมติฐานที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานีมีดังนี้

2.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือภาคีรัฐบาลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า ความร่วมมือภาคีรัฐบาลมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.000*)

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือภาคเอกชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่าความร่วมมือภาคเอกชน (NGOs) มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.000*)

2.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือภาคประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม พบว่า ความร่วมมือภาคประชาชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig.=.000*)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี มีปัจจัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05:อันได้แก่เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงแหล่ง

ท่องเที่ยว อาชีพและรายได้ซึ่งก็สอดคล้องว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมในชุมชน

2. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี มีปัจจัยด้านการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งก็สังเกตเห็นว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนมีผลต่อการมีส่วนร่วมในชุมชนที่ระดับปานกลาง ขึ้นอยู่กับปัจจัยในการสนับสนุน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน โดยเห็นว่าการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นหน้าที่มิใช่การเสียเวลาเพราะกิจกรรมพัฒนาก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน

3. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเพชรปทุม อ.เมือง จ.ปทุมธานี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม ทั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาพบว่าประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการ รับผิดชอบ และด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอบางประการ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ

ของเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม ดังนี้ ทั้งกรรมการหมู่บ้านและเครือข่ายควรเร่งทำความเข้าใจกับประชาชน และชุมชนในพื้นที่ให้เกิดความเข้าใจในรูปแบบและแนวทางการพัฒนาให้ตรงกัน ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม โดยใช้แรงจูงใจทางด้านสุขอนามัยและเศรษฐกิจ เพราะประชาชนและชุมชนเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง โดยกระทำการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมและควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาปฏิบัติงานในกิจกรรมที่ดำเนินงานในชุมชน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประการแรก ควรศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนเพชรปทุม

ประการที่สอง ควรศึกษาพฤติกรรมของประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเพชรปทุม

ประการที่สาม ควรศึกษากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเพชรปทุมต่อไป

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). **สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์หา ฤกษ์ดี. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาหนี้เสีย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองสมุทรสาคร.** สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2543.
- จำลอง โพธิ์บุญ. **ความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม**. วารสารสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ปีที่ 42 ฉบับที่ 4, 2545.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. **“การวิเคราะห์ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.”** คม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- แซม เอเจอร์. ไชยวัฒน์ คำชู. ผู้แปล. **ธรรมาภิบาล การบริหาร การปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม**. กรุงเทพฯ: น้ำฝน, 2525.
- ทศพัทธ์ ใบบอด. **“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ องค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม”** วารสารการเมืองการปกครอง ปี ฉบับ ที่ 1 กันยายน 2556 - กุมภาพันธ์ 2557 ประเด็นปัญหาปัจจุบันในอาเซียน
- นิตยา ทองหนู้อย และภาวรัตน์ ชิตวงศ์. **“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ของชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล ในจังหวัดจันทบุรี”** ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ รุ่น 54. **“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย.”** สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2542.
- ประนบ ฝนะขาม . **กรรมการชุมชนและคณะ. สัมภาษณ์**, 2556-2557
- ปราณี พันธุสินชัย. **ISO 1400 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมและกฎหมายไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- รลิกา อังกูร. (2549). **การพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สากล ลิ้นะกุลและคณะ. 2550. **การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน. ส่วนผลิตสื่อและเผยแพร่กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ.**
- Allen, Hebert J.B., 1990. **Cultivating the Grass Roots: Why Local Government Matters**. The Hague: International Union of Local Authorities
- Copyright © กรมทรัพยากรน้ำ 2007-2008 | Designed by edgg3.co.uk | And สถานวิจัย สวพ. มทส. Open Design
- โครงการ “การเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและป่าต้นน้ำ: กรณีศึกษาพื้นที่ลุ่มน้ำมูลวาระน้ำแห่งชาติวาระน้ำแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ.**